Kijan yo dyagnostike kansè: Tès ak byopsi

Pa gen yon sèl tès ki ka dyagnostike kansè. Doktè yo ka poze w kesyon sou istwa ou, fè yon egzamen fizik, epi mande tès laboratwa, eskanè imajri, oswa yon byopsi. Yon byopsi — kote yo retire yon echantiyon tisi pou gade anba mikwoskòp — souvan se sèl fason pou konnen avèk sètitid si ou gen kansè.

Paj sa a se pou nenpòt moun y ap egzamine pou yon kansè ki posib. Li esplike tès laboratwa, eskanè, ak byopsi doktè yo itilize, ak sa k ap pase apre yon dyagnostik.

Vèsyon senp lan

Ou ka gen yon sentòm, oswa yon rezilta tès depistaj ki fè sispèk kansè. Lè sa a, doktè w ap travay pou chèche konnen si se kansè ki lakòz sa, oswa si se yon lòt bagay. Pa gen yon sèl tès ki ka dyagnostike kansè.

Kidonk doktè w ka kòmanse pa poze w kesyon sou istwa medikal pa w ak istwa medikal fanmi w, epi fè yon egzamen fizik. Yo ka mande tès laboratwa, tès imajri (eskanè), oswa lòt tès ak pwosedi. Ou ka bezwen yon byopsi tou. Sa souvan se sèl fason pou konnen avèk sètitid si ou gen kansè.

Pa gen yon sèl tès ki pwouve kansè — doktè yo mete plizyè tès ansanm pou rive nan yon dyagnostik.

Konprann rezilta tès yo

Rezilta tès laboratwa, imajri, ak byopsi souvan parèt nan pòtal pasyan w anvan doktè w ka pale avè w sou yo. Li nòmal pou w santi w enkyè epi pou w vle konnen touswit ki rezilta yo ye ak sa yo vle di. Men doktè w se pi bon moun pou esplike w rezilta tout tès ou yo ak sa yo vle di pou ou.

Tès laboratwa

Nivo ki wo oswa ki ba nan sèten sibstans nan kò w ka yon siy kansè. Kidonk tès laboratwa sou san w, pipi w, ak lòt likid nan kò w ka ede doktè yo fè yon dyagnostik. Sepandan, rezilta laboratwa ki pa nòmal pa yon siy sèten ke se kansè. Yo itilize rezilta laboratwa yo ansanm ak rezilta lòt tès, tankou byopsi ak imajri.

Rezilta laboratwa moun ki an sante yo varye de yon moun a yon lòt. Menm rezilta pa w ka varye de yon jou a yon lòt. Se poutèt sa, yo souvan bay rezilta yo kòm yon ranje ki gen yon limit ba ak yon limit wo. Pou anpil tès, ou ka gen rezilta nòmal menm si ou gen kansè. Ou ka gen rezilta ki

deyò ranje nòmal la tou menm si ou an sante. Se pou rezon sa a tès laboratwa poukont yo pa ka di avèk sètitid si ou gen kansè.

Kèk tès laboratwa yo itilize souvan pou ede dyagnostike kansè:

- **Tès chimi san** — mezire sèten sibstans ògàn ak tisi lage nan san an. Li montre kijan ren w, fwa w, ak lòt ògàn ou yo ap fonksyone.
- **Konte san konplè (CBC)** — mezire kantite globil wouj, globil blan, ak plakèt, ansanm ak lòt detay. Li ka ede dyagnostike kèk kansè, sitou lesemi.
- **Analiz sitojenetik** — chèche chanjman nan kwomozòm yo, ki ka yon siy kèk kansè.
- **Imunofenotipaj** — sèvi ak antikò pou idantifye selil. Li ede dyagnostike ak swiv kansè san tankou lesemi ak lenfòm.
- **Byopsi likid** — yon tès san ki chèche selil kansè oswa moso ADN timè nan san an.
- **Sitoloji krache** — chèche selil ki pa nòmal nan flèm ou touse soti nan poumon yo. Li ka ede dyagnostike kansè poumon.
- **Tès makè timè** — mezire sibstans selil kansè fè, oswa sibstans kò a fè an repons a kansè.
- **Analiz pipi** ak **sitoloji pipi** — egzamine pipi ak selil ki ladan l. Yo ka ede dyagnostike kansè ren ak kansè vesi.

Tès imajri

Tès imajri fè foto anndan kò w. Yo ede doktè a wè si gen yon timè. Foto sa yo ka fèt plizyè fason:

- **Eskanè CT** — sèvi ak yon machin reyon X ki konekte ak yon òdinatè pou pran yon seri foto sou plizyè ang, sa ki kreye imaj 3-D ki detaye. Pafwa yo sèvi ak yon kolorasyon (materyèl kontras) pou fè sèten zòn parèt pi byen.
- **MRI** — sèvi ak yon leman ki pisan ak onn radyo pou pran foto kò a an tranch. Yon kolorasyon espesyal ka fè timè yo parèt pi klè.
- **Eskanè nikleyè** — sèvi ak yon ti kantite materyèl radyoaktif (yon trasè) ki rasanble nan sèten zo oswa ògàn. Apre sa, yon eskanè detekte l.
- **Eskanè zo** — yon kalite eskanè nikleyè ki chèche zòn ki pa nòmal nan zo yo. Zòn kote materyèl la rasanble yo rele "pwen cho."
- **Eskanè PET** — yon kalite eskanè nikleyè ki montre zòn kote glikoz ap absòbe. Selil kansè souvan absòbe plis glikoz, kidonk foto yo ka ede jwenn kansè.
- **Ekografi** — sèvi ak onn son ki gen anpil enèji ki rebondi sou tisi yo pou kreye foto (yon sonogram).
- **Reyon X** — sèvi ak ti dòz radyasyon pou kreye foto anndan kò w.

Byopsi

Nan pifò ka, doktè yo bezwen fè yon byopsi pou yo sèten ou gen kansè. Yon byopsi se yon pwosedi kote doktè a retire yon echantiyon tisi ki pa nòmal. Yon patolojis gade tisi a anba yon

mikwoskòp epi fè lòt tès sou selil yo. Apre sa, li dekri sa li jwenn nan yon rapò patoloji, ki gen detay sou dyagnostik ou. Enfòmasyon sa a ka ede montre tou ki opsyon tretman ki ka mache pou ou.

Yo ka pran yon echantiyon byopsi plizyè fason:

- **Ak yon zegwi** — doktè a sèvi ak yon zegwi pou retire tisi oswa likid. Yo fè sa pou aspirasyon mwèl zo, ponksyon lonbè, ak kèk byopsi tete, pwostat, ak fwa.
- **Ak andoskopi** — doktè a antre yon tib mens ki gen limyè yo rele andoskòp nan yon ouvèti natirèl nan kò a, tankou bouch oswa anis, epi li retire tisi pa ladan l. Egzanp yo se kolonoskopi (kolon ak rektòm) ak bwonkoskopi (kanal respiratwa ak poumon).
- **Ak operasyon** — yon chirijyen retire selil ki pa nòmal pandan yon operasyon. Nan yon byopsi eksizyonèl, yo retire tout zòn ki pa nòmal la, souvan ak yon ti tisi nòmal ki bò kote l. Nan yon byopsi ensizyonèl, yo retire sèlman yon pati nan zòn ki pa nòmal la.

Kèk byopsi ka mande yon sedatif (medikaman ki ede w detann oswa dòmi) oswa anestezi (medikaman ki anpeche w santi doulè). Anestezi a ka lokal (yon ti zòn), rejyonal (yon pati nan kò a tankou yon bra oswa yon janm), oswa jeneral (ou pèdi sansasyon ak konesans, tankou yon dòmi byen fon).

Apre yon dyagnostik kansè

Si byopsi a ak lòt tès yo montre ou gen kansè, ou ka fè plis tès pou ede doktè w planifye tretman an. Pa egzanp, doktè w ka fè lòt tès pou konnen si kansè a gaye ak jiska ki kote. Enfòmasyon sa a enpòtan pou konnen ki etap kansè w la ye.

Pou kèk kansè, lòt etid detèmine grad timè a, sa vle di kijan selil yo parèt pa nòmal. Lòt etid egzamine makè timè pou konnen nan ki gwoup risk ou ye. Yo ka teste timè w la tou pou lòt makè timè oswa biyomakè. Tout enfòmasyon sa yo enpòtan pou deside ki pi bon tretman an.

Yon dyagnostik kansè souvan se kòmansman plis tès — chak etap ede ekip la adapte tretman an pou ou.

Kilè pou w chèche èd pi vit

Yon byopsi se yon pwosedi, e gen kèk ki mande sedasyon, kidonk li bon pou w konnen ki chanjman apre sa ki pa dwe tann.

- **Rele 911 oswa ale nan yon sal ijans si** ou gen difikilte pou respire, doulè nan pwatrin, oswa si ou pa ka reveye yon moun yo te bay sedasyon pou yon pwosedi. Pa kondui machin poukont ou pou ale la.
- **Rele ekip swen ou a touswit si** senyman nan kote yo fè byopsi a pa sispann apre anviwon dis minit ou peze l fèm, oswa si kote a ap koule yon likid epè ki koulè bèj, vèt oswa jòn.
- **Rele ekip swen ou a touswit si** ou gen yon tanperati 100.4°F (38°C) oswa pi wo apre yon byopsi. Si ou deja kòmanse chimyoterapi, menm tanperati sa a se yon ijans medikal (CDC (cdc.g

ov/cancer-preventing-infections/patients/fever.html)): rele ekip kansè w la touswit, kèlkeswa lè a, epi si ou pa ka jwenn yo vit, ale nan yon sal ijans epi di yo depi w rive ke w ap pran chimyoterapi.
- **Rele ekip swen ou a nan yon jou oswa de si** zòn byopsi a vin pi wouj, pi anfle oswa pi fè mal olye li vin pi bon.

Sous yo

- National Cancer Institute. *Tests and Procedures Used to Diagnose Cancer.* https://www.cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/diagnosis (cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/diagnosis)
- CDC. *Watch Out for Fever.* https://www.cdc.gov/cancer-preventing-infections/patients/fever.html (cdc.gov/cancer-preventing-infections/patients/fever.html)
- MedlinePlus. *Skin lesion biopsy.* https://medlineplus.gov/ency/article/003840.htm (medlineplus.gov/ency/article/003840.htm)
- National Cancer Institute. *Infection and Neutropenia during Cancer Treatment.* https://www.cancer.gov/about-cancer/treatment/side-effects/infection (cancer.gov/about-cancer/treatment/side-effects/infection)

Baze sou yon sous ki serye

Sa a se yon tradiksyon an lang senp pou yon kontni edikatif ki baze sou Enstiti Nasyonal Kansè Ozetazini (National Cancer Institute). Tanpri li sous orijinal la pou enfòmasyon konplè epi ajou. Se sèlman pou edikasyon — se pa konsèy medikal. Toujou pale ak pwòp ekip swen sante ou.

Enstiti Nasyonal Kansè Ozetazini (National Cancer Institute): cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/diagnosis

Mizajou: 2026-09-29

Ou gen dwa jwenn yon entèprèt gratis. Nan Etazini, lopital ak klinik ki resevwa lajan federal dwe ba ou yon entèprèt kalifye san ou pa peye anyen. Ou ka mande youn nan resepsyon an, oswa anvan randevou ou. Ou pa oblije mennen yon manm fanmi oswa yon timoun pou tradui pou ou.

Sou entènèt: cancerexplained.org/languages/ht/cancer-diagnosis

Tradui soti nan atik an anglè ki sou cancerexplained.org. Se vèsyon anglè a ki verifye ak sous la.

Educational information only, not medical advice. An AI-assisted editorial system helped prepare this page. No named medical reviewer has reviewed it unless one is listed.

Ou ka enprime, kopye epi pataje l gratis san chanje anyen. Ou pa bezwen pèmisyon. Tanpri pa chanje kontni medikal la. Sous: cancerexplained.org. Enfòmasyon edikatif, se pa konsèy medikal.